

Városi Önkormányzat
Polgármesteri Hivatala
4564 Nyírmada, Ady E. út.16.
Telefon: 45/492-100.

Előterjesztés

a Képviselő-testület 2016. június hónapban tartandó ülésére

Tárgy: *Beszámoló a szociálpolitikai feladatokról.*

(2015. január 1-2015. december 31-ig terjedő időszakra)

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzati törvény a szociális gondoskodást és ellátását a helyi Képviselő-testületek hatáskörébe utalja.

Az ellátandó feladatokat szabályozza az 1993. évi III. törvénnyel, melynek célja a szociális biztonság megteremtése és megőrzése, ennek érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, az ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A szociálpolitikai feladatok végrehajtását nagyban meghatározza az a tény, hogy ez a terület érzékenyen érinti a lakosság nagy részét.

Sajnálattal kell megállapítani, hogy az emberek egyre inkább úgy tekintenek egyes segélyfajtákra, mint őket kötelezően megillető ellátásra, és csak az önkormányzat kötelessége és feladata a megélhetés biztosítása.

A törvény egyértelműen taglalja, hogy a szociális ellátás feltételének biztosítása az állam központi szervein és helyi önkormányzati feladatokon túl, az egyének önmagukért és családjukért való felelőssége is meghatározó kell, hogy legyen.

A törvény a meghatározott szociális hatásköröket a:

- *Képviselő-testület*
- *Polgármester*
- *Jegyző hatáskörébe utalja.*

A Szociális törvény, mely konkrétan meghatározza az ellátandó feladatokat, igen széles körű, sokoldalú.

Fő cél: a rászorultak, munkaképes, illetve munkaképtelen személyek pénzbeli és természetbeni ellátása.

Városunk 5071 lakosából igen sok embert érint a különböző ellátási forma. Évről évre nő a munkanélküliek száma, akik előbb utóbb a város szociális ellátó rendszerébe kerülnek be.

A munkanélküliség során egyre több család küzd a megélhetés gondjával, nálunk gyűrűződnek a problémák, melyre a megoldást legfőként hivatalunktól várják.

A mindennapos, sokszor kenyérproblémákkal küzdő emberek problémáival szinte naponta találkozik a polgármester, jegyző, a szociális ügyintéző és nem utolsó sorban a Szociális és Egészségügyi Bizottság.

Mindezeket és az állandó feszített és túlterhelt munkát a statisztika számai is érzékeltetik.

A hivatal ügyiratszáma szociális ügyben: 3318 ügyirat volt, 2015-ben.

Nyírmada Város Önkormányzata rászorultságtól függően, az alábbi támogatásokat nyújtja:

- aktív korúak ellátása: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve rendszeres szociális segély,
- normatív és kiegészítő lakásfenntartási támogatás,
- méltányossági ápolási díj,
- önkormányzati segély,
- temetési segély,
- köztemetés,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- óvodáztatási támogatás,
- méltányossági közgyógyellátás,

A szociális törvény a feladatokat két címszó köré csoportosítja

- pénzbeli ellátások és
- természetbeni ellátások.

Pénzbeli ellátások:

- **Aktívkorúak ellátása**

2015. március 1-től járási hatáskörbe került az ellátás

2015. február 28-ig az elbírálás jegyzői hatáskörbe tartozik.

Egyik legismertebb és igénybe vett támogatás.

2010. 01. 01-től két csoportra osztotta a törvény az ellátottakat.

Mely szerint maradtak

- az **egészségkárosodottak** /akik munka-képességcsökkenésüket 67%-ban, vagy egészségkárosodást szenvedtek, legalább 50%-ban.
- a másik csoport az *aktív korúakat foglalja* magába, melyen belül is megkülönböztetünk több típust, mint a **foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres segélyezettek**/akik betöltötték a rájuk irányadó nyugdíjkorhatár mínusz 5.évet, és a 14.év alatti gyermeket egyedül nevelőket. 2015. 02. 28-ig minden rendszeres segélyezett felül kellett vizsgálni, mivel ez a támogatási forma megszüntetésre került. Helyette FHT-ra jogosult aki a felülvizsgálat során a törvényi feltételeknek megfelelt.

2015. február 28-án: 439 fő, részesült

A rendszeres segély összege egyéni megállapítás alapján történik.

A 2015-ben megállapítható foglalkoztatás helyettesítő támogatás, fix összegű, a mindenkori minimálnyugdíj összegével azonos, 2015—ben 28.500.—ft, 80%-a 22.800.-ft.

A legnagyobb mozgás e típusú ellátottak körében van, gondolva itt új igényre, megszüntetésre, szüneteltetésre, továbbfolyósításra.

Kaphatták, akiknek lejárt, illetve kimerült a munkanélküli járadéka, álláskereső-járadéka, álláskereső-segélye, ill. egy évig együttműködött a Munkaügyi Központtal, továbbá támogatott álláskereső, ha nem rendelkezik jövedelemmel és vagyona sem neki, sem családjának nincs. (Ezek fogalmát a törvény pontosan meghatározza.)

A pályázati rendszeren belül szervezzük részükre a közfoglalkoztatást. 2015-ben 1009 fő volt foglalkoztatva, közmunka foglalkoztatás” kertében.

A rendszeres segélyezettek másik csoportja az **egészségkárosodottak**, akik 67%-ban munkaképesség-csökkenést, ill, 50%-ban egészség károsodott.

2015-ben 18 fő, részesült ebben az ellátásban, havi összege, szintén egyéni megállapítás alapján történik.

*Nagyon fontos változás, ami jelenleg is hatályos, hogy 2009. november 15-től az aktív korúak ellátására **egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult**.*

Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a rendelkezésre állási támogatás míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

Egy családban egyidejűleg csak egy rendszeres szociális segélyes (továbbiakban: RSZS), és egy foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülő (továbbiakban: FHT-s) lehet.

Már tájékoztattuk a T. Képviselő-testületet a segélyezésben bekövetkezett változásokról, ami igen sok gondot, és ütközési felületet biztosít a lakosság és a hivatal dolgozói között.

A változás legfőbbként a segély megállapításánál az egy főre eső jövedelem, fogyasztási egységre való számítását, és a segély folyósítási összegének megállapítását érinti.

A fogyasztási egység a családoknak a családon belüli fogyasztási szerkezet kifejező arányszáma, ahol minden családtag más értéket jelent.

Nagy felháborodást váltott ki, hogy egy családban csak egy fő részesülhet aktívkorúak foglalkoztatást helyettesítő támogatásában, mivel a családok így még nehezebb körülmények között élnek.

/ valószínűleg ez is befolyásolja, hogy tömegesen válnak el, és ez által válnak egyedül állává, különélökké az emberek./

Az ellátás megállapításának feltételeiben *számottevő változás nincs, azonban nagyon fontos, hogy az **FHT-ra jogosult, köteles legalább 30 nap időtartamban keresőtevékenységet folytatni, közfoglalkoztatásban, vagy munkaerőpiaci programban, vagy a Munkaügyi Központ által szervezett legalább hat hónap időtartamra meghirdetett képzésben részt venni és ezt igazolni.***

A 30 nap keresőtevékenység meglétéről az ellátott köteles saját magának gondoskodni, nem hivatali feladat.

Amennyiben ezt nem tudja igazolni ellátása megszüntetésre kerül.

Segítséget jelent, hogy lehetőséget teremtettünk önkéntes tevékenység keretében a 30 nap megszerzésére. 2015-ben 23 fő végzett önkéntes tevékenységet.

Önkormányzatunk igyekszik minél több embert bevonni, foglalkoztatni, azonban a közfoglalkoztatásban bekövetkezett változások miatt a hivatal keze kötött /pályázati támogatás van életben, kötött, meghatározott létszámban.

A pályázatokat a munkaügyi központok bírálják el.

Határozataink ellen nem történt fellebbezés a közigazgatási hivatal felé.

- **Önkormányzati segély**

Az átruházott hatáskört a bizottság gyakorolja.

Az egyik legnagyobb ügyfélforgalmat adó támogatási forma, melynek célja a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, illetve létfenntartási gondokkal küzdő személyek támogatása.

2015-ben, 1827 esetben élt segélyezéssel a bizottság.

2015. 03. 01-től rendkívüli települési támogatás néven kerül megállapításra, mely támogatást a törvény értelmében 15 naponkénti döntéshozatalra kötelezi a Szociális és Egészségügyi Bizottságot.

A bizottság a törvényi előírások értelmében kéthetente köteles ülésezni. A rendkívüli települési támogatás magába foglalja a lakhatási támogatás, gyógyszerköltség viseléséhez adható támogatás, melyet a rászoruló betegek a helyi gyógyszertárban válthatnak be.

Segélyeket legfőként megélhetésre, gyógyszerre, kórházi kezelésekre kérnek.

A kérelmeket megvizsgálva a bizottság az egy főre eső jövedelmek, illetve a kérelem beadások gyakorisága miatt belső állásfoglalás kialakítására volt kénytelen, ezzel is a humánusabb, igazságosabb odaítélést elősegítve, ez azonban nem jelenti azt, hogy kivételes helyzetekben ettől nem tért volna el. A behatárolt pénzügyi keretek és más megvizsgált körülmények során sok esetben, ha sajnálkozva is, de kell elutasító határozatot hozni, ami természetesen mindig sérelmes az érintetteknek.

- **Önkormányzati Temetési segély**

Hatáskört 2015. 02. 28-ig a Szociális és Egészségügyi Bizottság gyakorolta.

E támogatási formát az eltemetésről gondoskodó személy igényelheti, mellékelve, az elhalt halotti anyakönyvét, valamint a temetési költségeket igazoló számlát, jövedelem igazolást.

A segély összege 12. 000.-Ft.

2015-ben 5 esetben történt temetési segély megállapítása.

2015. 03. 01-től a temetési segélyezés polgármesteri hatáskörbe került, e támogatási formát az eltemetésről gondoskodó személy igényelheti, mellékelve, az elhalt halotti anyakönyvét, valamint a temetési költségeket igazoló számlát, jövedelem igazolást.

A segély összege 15. 000.-Ft.

- *2015-ben 34 esetben történt temetési segély megállapítása.*

- **Köztemetés**

Hatáskört a polgármester gyakorolja

Sajnálatos, hogy az elszegényedéssel együtt egyre nő azok száma, akiknek nincs miből, vagy nincs olyan hozzátartozója, aki biztosítani tudná a végtisztesség megadásához szükséges kellékeket. Ilyenkor fordulnak az önkormányzathoz segítségért. Szerény anyagi lehetőségeinkhez mérten csak a legolcsóbb kellékek biztosításával tudunk segíteni. A felmerülő költségek megtérítésére kell kötelezni az eltemettetésre köteles személyt, ha ilyen személy nincs, és van hagyatékot képező vagyona, ingatlana az elhunynak, a költségeket hagyatéki teherként a közjegyzőnél kell bejelenteni.

2015-ben 1 esetben történt köztemetés.

- Közgyógyellátás

2015. 02. 28-al megszűnő méltányossági hatáskört a Szociális és Egészségügyi Bizottság gyakorolja

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány állítható ki. Az igazolvány tulajdonosai térítésmentesen jutnak gyógyszerekhez, gyógyászati segédeszközökhöz, különböző kezelésekhez.

- **méltányossági jogcím** 2014. január 01-től Szociális és Egészségügyi Bizottság hatáskörbe került a méltányossági jogcímen kiadandó igazolványok elbírálása is.

Méltányosság címén az a szociálisan rászorult személy jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak. Az önkormányzat rendeletében

a) az egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet, továbbá

b) a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértékéeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át /7.125.-ft/ meghaladó összeget.

Az elbírálás során a helyi rendeletben meghatározott jövedelmi határok és a szakhatóság /EÜ.Pénztár /által készített szakvéleményt kell figyelembe venni.

Feladatunk az önkormányzat által folyósított rendszeres szociális pénzellátások kifizetéséhez a fizetési jegyzék elkészítése és számlákra való utalása, azok visszaigénylése.

Továbbá minden ellátottról a *szociális adatbázisban jelentés készítés*, minden változás jelentése, ami igen sok munkát jelent.

Szintén sok munkát jelent az aktív korúak ellátásában részesülők *együttműködési kötelezettség keretében történő jelentkeztetés, annak rögzítése, figyelemmel kísérése.*

A Kormány által kijelölt szerv (PTR) az ellátásokra való jogosultság fennállásának ellenőrzése céljából országos nyilvántartást vezet, mely aprólékos mindenre kiterjedő részletességgel rögzített nyilvántartás.

2015-ben 129 fő részesült továbbtanulók támogatásban. 935.000-Ft összegben, melynek lebonyolítása szintén a szociális csoport feladata volt.

2003-ban csatlakozott önkormányzatunk a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázathoz. Ennek során 2015 évben 18 fő részére lett ösztöndíj megállapítva.

A döntés a Szociálpolitikai és Egészségügyi bizottság feladata, melyet átruházott hatáskörben gyakorol.

December hónapban 548 fő fogyatékkal élő beteg, illetve nyugdíjas részesült vásárlási utalványban 2.845 ezer forint összegben.

2005-től a szociális jellegű ellátások fajtája, új típusú ellátással bővült; mely a **lakásfenntartási támogatás**. Az 1993. évi III. törvényben meghatározott feltételekkel 2015. 02. 28-ig lehetett megállapítani ebben a formában, folyósítása fokozatosan megszűnő 2015. 12. 31-ig.

2015. 03. 01-től a döntés meghozatala jegyzői hatáskörből átkerült a szociálpolitikai és egészségügyi bizottság hatáskörébe lakhatási támogatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtandó települési támogatás címen.

A támogatás megállapításánál elsősorban a rászoruló és nehéz anyagi helyzetben lévők részesülnek támogatásban a lakás nagyságát az egy főre eső jövedelmet, és a közüzemi számla által igazolt fogyasztást figyelembe véve. A támogatás összege a kérelmező által megjelölt közüzemi számlára/Tigáz, E-on, Trv/kerül utalásra minden hónap 5-ig.

2015-ben 627 fő részesült támogatásban.

2014. június 1-től a szociálpolitikai feladatok ellátása mellett szociális csoportunk a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel** összefüggő feladatok ellátását is végzi.

A hatáskör jegyzői.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás, mint pénzbeli ellátás 2005. 12. 31-ig megszűnt, /összege beépült a családi pótlékba/ helyette rendszeres **gyermekvédelmi kedvezmény** lépett. *Akik kedvezményre jogosultak, jogosultak normatív étkezési kedvezményre, tankönyvtámogatásra, kollégiumi térítési díj igénybe vételére, valamint évi két alkalommal, augusztus és november hónapokban egyszeri támogatásra, melyet Erzsébet utalvány formájában kapnak meg.*

2015. 12. 31-én gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 1064 fő, 481 család.

A feladat nagyságrendileg megegyezik a támogatásban részesülők létszámával.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításához szükséges iratok beszerzése miatt szoros együttműködést kellett kialakítanunk a hivatal és az érintett lakosok között, s ennek hatására igen nagy lett az ügyfélforgalmunk.

A gyermekvédelmi feladathoz kapcsolódik még a szükséges feltételek fennállása esetén a tanulók, gyermekek halmozottan hátrányossá nyilvánítása, ami szintén egyedi határozattal történik.

Szintén feladatunk közé tartozik az óvodáztatási támogatás.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket illeti, a gyermek óvodábajárásáról a szülő gondoskodik.

E támogatási forma elbírálása során a helyi Nyírmadai Napsugár óvodával szorosan együtt működünk, hiszen a rendszeres óvodábajárásról az intézmény adja ki az igazolást, mely feltétele a támogatási forma megállapításának.

2015. 06. 30-ig 142 fő gyermek részére fizettünk ki óvodáztatási támogatást, 2.350.e.ft-összegben.

2015. 09. 01-ig megszűnt az óvodáztatási támogatás, mivel a három éves gyermekek számára kötelező az óvodába járás.

Védendő fogyasztókkal kapcsolatos teendő, igazolások kiadása, nyilvántartása és más adminisztratív teendők, igen sok feladattal jár.

2015-ben 617 igazolást adtunk ki.

Fenti feladatokon kívül napi munkánk során az ügyfelek mindennapos problémáival, gondjaival is foglalkozunk.

Nagyon sok esetben keresnek fel bennünket különböző esetekben tanácsadási kéréssel is.

A feladatok ellátása során ha kell a kellő intézkedést megteesszük, ami sokszor nem kis és nem hálás feladat, mivel előfordul, hogy emberek, családok belső dolgait is érinti.

Ügyintézésünk során törekszünk az állampolgárokat maximálisan kiszolgálni, problémáikban, gondjaik megoldásában segíteni.

Próbálunk az ember és a társadalmi környezete közötti harmónia kialakítására, és megőrzésére, a feszültségeket hordozó viszonyok, szociális problémák megelőzésére, szakszerű kezelésére.

Munkánk során igyekszünk tiszteletben tartani minden ember értékét, méltóságát, egyéniségét, jogait.

Ehhez a munkához a szaktudás mellett elhivatottság és emberszeretet is szükséges.

2015. március 1-jével a segélyfolyósítás és a hatáskör tekintetében is nagy változások álltak be a szociális juttatások területén. Erről a Képviselő-testület rendeletet alkotott 2015. 02. 28-ig.

Nyírmada, 2016. június

dr. Horváth Andrea